

Jaarstukken 2025

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Ambitie

Alle Gouwenars moeten kunnen wonen en opgroeien in veilige, leefbare buurten en wijken. Binnen het programma Leefbaarheid en veiligheid wordt gewerkt aan een breed scala aan onderwerpen, het gaat hierbij om zowel het voorkomen (preventie) als het bestrijden (repressie) van problemen variërend van ondermijning, drugscriminaliteit, jeugdcriminaliteit en -overlast tot mensenhandel en (woning)inbraken. Veiligheid wordt mede bepaald door de sociale verbondenheid in de buurt en de situatie op straat, waar buurtbewoners elkaar kunnen aanspreken. Voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken is de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel. Toezicht & Handhaving ondersteunt de uitvoering van het beleid met toezicht en handhaving.

Wat is bereikt?

1) Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

In 2025 is ondermijnende criminaliteit tegengegaan met een combinatie van preventie en repressie. Signalen van mogelijke ondermijning zijn samen met partners opgepakt, onder meer via meerdere integrale controles waarbij in totaal 140 panden zijn gecontroleerd. In totaal kwamen 160 meldingen van ondermijnende criminaliteit binnen bij de gemeente. Ook zijn verdere stappen gezet in data-gedreven en informatiegestuurd werken, is het werkproces doorontwikkeld en is de samenwerking met ketenpartners geïntensiveerd. Daarnaast is het Bibob-beleid vernieuwd en aangescherpt. In 2025 zijn 60 Bibob-onderzoeken uitgevoerd.

2) Daling totaal aantal HIC en aanpakken van gedigitaliseerde criminaliteit

Het aantal woninginbraken bleef in 2025 relatief stabiel maar lag nog boven het landelijke gemiddelde. In Gouda waren er 129 woninginbraken, 9 meer dan in 2024. Omgerekend ging het om 16,86 inbraken per 10.000 inwoners, tegenover een landelijk gemiddelde van 11,95. Daarmee blijft woninginbraak een aandachtspunt. Ook is ingezet op de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit, met voorlichting aan specifieke doelgroepen zoals ondernemers, ouderen en jongeren.

3) Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is in 2025 verder versterkt. De tijdelijke rijksmiddelen uit het programma Preventie met Gezag zijn ingezet voor onder meer een criminaliteitsbeeld van risicojeugd, een adviseur schoolveiligheid, een preventie- en re-integratieofficier en gespecialiseerd jongerenwerk. Ook is gewerkt aan de vorming van een Zorg- en Veiligheidskamer, onder meer voor thema's als schoolveiligheid, woonoverlast, nazorg na detentie, radicalisering, verward en onbegrepen gedrag en jeugdcriminaliteit. Tegelijkertijd is het aantal meldingen van jeugdoverlast in de openbare ruimte toegenomen van 270 in 2024 naar 366 in 2025.

4) Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

De uitvoering rond vergunningen is in 2025 verder geprofessionaliseerd. Door de toename van het aantal horecavergunningsaanvragen, Bibob-onderzoeken en demonstraties zijn werkprocessen, het zaakstelsel, de productenpagina op de website en de aanvraagformulieren verder op orde gebracht. In 2025 zijn 589 horecavergunningen verleend en 117 evenementenvergunningen. Ook nam het aantal demonstraties toe tot 57.

5) Voorkomen van polarisatie en radicalisering

Op het gebied van polarisatie en radicalisering zijn in 2025 verdere stappen gezet in samenwerking en netwerkvorming. De netwerken van professionals in de stad zijn verbreed en met de inwerkingtreding van de Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten hebben gemeenten meer wettelijke taken en verantwoordelijkheden gekregen. In 2025 waren er 21 signalen van radicalisering en 14 lopende casussen binnen de persoonsgerichte aanpak.

3.6.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

- **Meldingen van ondermijnende criminaliteit zijn actief opgepakt en waar mogelijk integraal behandeld.**
In 2025 kwamen 160 meldingen van ondermijnende criminaliteit binnen. Deze meldingen zijn geanalyseerd en waar mogelijk samen met partners opgepakt.
- **Er zijn gerichte integrale controles uitgevoerd op locaties met verhoogd risico.**
Er is gebiedsgericht en signaalgestuurd gecontroleerd op onder meer bedrijventerrein Gouwe Stroom en in de Kleiwegstraat. In totaal zijn 140 panden gecontroleerd, waaronder horecaondernemingen, overlastpanden, bedrijventerreinen en panden met signalen van illegale prostitutie. Rond de feestdagen zijn daarnaast gedurende meerdere weken garageboxen gecontroleerd op opslag van illegaal vuurwerk en explosieven.
- **De gemeente heeft ingezet op bewustwording en het herkennen van signalen van ondermijning.**
Inwoners, ambtenaren en andere professionals kregen voorlichting over de risico's van ondermijnende criminaliteit en het herkennen van signalen.
- **Het Bibob-beleid en de informatiepositie zijn verder versterkt.**
Het Bibob-beleid is geactualiseerd. Ook is het informatiegestuurd en datagericht werken verder ontwikkeld, waardoor signalen effectiever kunnen worden beoordeeld en opgepakt. Door aanscherping van werkprocessen is de gemeentelijke informatiepositie verbeterd.

Doelstelling 2: Daling aantal woninginbraken en aanpakken van gedigitaliseerde criminaliteit

- **De ontwikkeling van woninginbraken is actief gemonitord en vertaald naar preventieve acties.**
Samen met de politie is de ontwikkeling van het aantal inbraken gevolgd. Via BuurtWhatsAppgroepen is hierover gecommuniceerd en samen met buurtvoorlichters, politie en boa's zijn preventieacties georganiseerd.
- **Binnen het Zorg- en Veiligheidshuis is gericht gestuurd op daders en jonge aanwas.**
In het Zorg- en Veiligheidshuis is bepaald welke acties nodig waren richting daders van woninginbraken. Ook is ingezet op het voorkomen van jonge aanwas op dit delict.
- **Op scholen is voorlichting gegeven over cybercrime en digitale criminaliteit.**
Op 11 scholen in het primair en voortgezet onderwijs is voorlichting gegeven over gedigitaliseerde criminaliteit. Daarmee zijn 520 leerlingen bereikt.
- **Ook ouderen en ondernemers zijn gericht geïnformeerd over digitale risico's.**
Tijdens inwonersbijeenkomsten zijn ruim 100 ouderen voorgelicht over de risico's van cybercrime en digitale criminaliteit. Ondernemers zijn op een bedrijventerrein geïnformeerd over de risico's van cybercrime en ondermijning.
- **Regionaal is samengewerkt aan kennisdeling over cyber- en gedigitaliseerde criminaliteit.**
Via de regionale werkgroep cyber- en gedigitaliseerde criminaliteit van het RSIV is afgestemd met andere gemeenten en is kennis gedeeld.

Doelstelling 3: Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

- **De vorming van de Zorg- en Veiligheidskamer is verder gebracht.**
In 2025 is ingezet op de inrichting van een Zorg- en Veiligheidskamer. Binnen deze structuur zijn verschillende persoonsgerichte aanpakken vormgegeven, waaronder de aanpak jeugd en de PGA Lokaal. Ook is hier casuïstiek besproken rond verward en onbegrepen gedrag en ernstige woonoverlast.
- **Jongeren in een kwetsbare positie zijn intensief begeleid.**
Twee IPTA-coaches waren actief in Gouda. Zij begeleidten jongeren intensief richting school of werk om afglijden naar criminaliteit te voorkomen. In 2025 zijn ongeveer 10 coachingstrajecten uitgevoerd, waarvan een deel doorloopt in 2026.
- **De samenwerking met scholen op het gebied van veiligheid is versterkt.**
De adviseur schoolveiligheid stond in nauw contact met alle vo-scholen en het mbo in Gouda. Op vrijwel alle vo-scholen zijn signaaloverleggen ingevoerd waarin signalen en veiligheidsvraagstukken met professionals worden besproken.
- **Bij pieken in jeugdoverlast is gericht ingegrepen.**
In 2025 is één keer een samenscholingsverbod opgelegd op plekken waar sprake was van een ernstige toename van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. Na afloop van deze maatregelen nam de jeugdoverlast af.
- **De persoonsgerichte aanpak van risicojeugd is doorontwikkeld.**
De TOP X-aanpak is uitgefaseerd naar de PGA Lokaal. Van de 9 casussen zijn er 2 afgesloten. De overige lopen door binnen een persoonsgerichte aanpak. In het Risicjongerenoverleg zijn 25 risicojeugdigen besproken. Daarvan zijn 7 casussen doorverwezen naar hulpverlening binnen de gemeente.

Doelstelling 4: Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

- **De organisatie van vergunningverlening is verder versterkt.**
In 2025 is verder gewerkt aan de professionalisering van het vergunningenproces. Er staat nu een team met vaste medewerkers dat evenementorganisatoren en ondernemers ondersteunt bij vergunningaanvragen. Ook is de samenwerking met Toezicht en Handhaving en andere gemeentelijke afdelingen versterkt.
- **Ondernemers en organisatoren zijn beter gefaciliteerd bij aanvragen.**
In 2025 zijn ruim 700 exploitatie- en evenementenvergunningen verleend. Daarmee is de ondersteuning van initiatiefnemers verder op orde gebracht.
- **Er is geïnvesteerd in goed contact met demonstratieorganisaties.**

Met de meest actieve demonstratiegroeperingen zijn goede contacten onderhouden. In 2025 zijn voor 57 demonstraties vergunningen verleend.

- **De juridische basis voor vergunningverlening is geactualiseerd.**

De Algemene plaatselijke verordening (APV) en de Verordening speelautomaten zijn geactualiseerd. Ook is verder gewerkt aan actualisatie van andere beleidsstukken en regelgeving op het gebied van de APV en bijzondere wetten.

Doelstelling 5: Voorkomen van polarisatie en radicalisering

- **De persoonsgerichte aanpak radicalisering is intensief uitgevoerd.**

In het kader van de lokale aanpak radicalisering zijn mogelijke en concrete signalen van radicalisering frequent besproken in multidisciplinair overleg binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. In 2025 vonden 35 casusoverleggen en casusgerelateerde overleggen plaats.

- **Professionals zijn getraind in het herkennen van radicalisering en extremisme.**

Via het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering zijn 12 trainingen aangeboden, waaronder de basistraining radicalisering, een training over verschijningsvormen van extremisme en een training interculturele professionaliteit. In totaal zijn ongeveer 120 interne en externe professionals getraind.

- **Netwerken en samenwerking zijn verder uitgebouwd.**

In 2025 is deelgenomen aan 60 netwerk- en themaoverleggen met specialisten, collega's en partners uit de regio, het land en het internationale netwerk. Daarbij zijn kennis, ervaringen en best practices gedeeld. Ook zijn professionals en organisaties in Gouda betrokken bij de doorontwikkeling van de lokale aanpak, de Leidraad Professioneel Oordeel en de regionale implementatie van de Wet PARTA.

- **Kennisdeling en bewustwording zijn ook regionaal versterkt.**

Samen met de regiogemeenten Den Haag, Alphen aan den Rijn en Leiden is een regionale kennisdag georganiseerd. Hieraan namen 150 professionals en belanghebbenden deel.

- **Preventieve interventies voor jongeren zijn in gang gezet en uitgebreid.**

In 2025 is op een school gestart met een weerbaarheidsproject gericht op identiteitsvorming. Dit project loopt door tot eind 2026 en wordt uitgebreid met een tweede traject. Daarnaast is online jongerenwerk geïmplementeerd en is een theatervoorstelling voor jongeren uitgerold over de risico's van radicalisering.

3.6.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

3.6.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron
Signaleren, voorkomen en aanpakken van ondermijnende criminaliteit	Integrale controles	2025: 63	2024: 15	2023: 14	2022: 9	Gemeente Gouda, Team Ondernijning
Signaleren, voorkomen en aanpakken van ondermijnende criminaliteit	Signalen/casussen in ondernijning	2025: 160	2024: 135	2023: 87	x	Gemeente Gouda, Team Ondernijning
Daling van het totaal aantal High Impact Crimes	Woninginbraken	2025: 129	2024: 120	2023: 105	2022: 155	Tabellenboek Politie

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron
Daling van het totaal aantal High Impact Crimes	High Impact crime	2025: 516	2024: 485	2023: 453	2022: 487	Tabellenboek Politie
Afname jeugd-overlast	Meldingen overlast jeugd	2025: 366	2024: 270	2023: 458	2022: 480	Tabellenboek Politie
Afname jeugd-overlast	Verwijzingen HALT (per 1.000 inwoners)	2025: 14	2024: 24	2023: 24	2022: 23	Gemeente Gouda, Team Jeugd
Professionalisering vergunning-beleid	Aan de exploitatie-vergunningen gerelateerde Bibob-toetsen	2025: 60	2024: Nog niet bekend	2023: 20		Gemeente Gouda, Team Bijzondere Wetten
Professionalisering vergunning-beleid	Verleende vergunningen voor horeca (exploitatie vergunningen) en evenementen	2025: 706	2024:	2023: Exploitatie-vergunningen: 9 Evenementen vergunningen: 127 Evenementen-meldingen: 86	2022: Exploitatie-vergunningen: 17 Evenementen vergunningen: 133 Evenementen-meldingen: 101	Gemeente Gouda, Team Bijzondere Wetten
Voorkomen van polarisatie en radicalisering	Netwerk-gesprekken	2025: 26	2024: 26	2023: 28		Gemeente Gouda, Team Radicalisering & Polarisation
Voorkomen van polarisatie en radicalisering	Signalen/casussen	2025: 13	2024: 9	2023: 6	2022: 6	Gemeente Gouda, Team Radicalisering & Polarisation

3.6.4 Wat heeft het gekost?

3.6.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	13.973	14.668	13.339	1.329
Baten	-153	-1.266	-825	-441
Saldo van baten en lasten	13.819	13.402	12.514	888
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-853	-853	-257	-596
Gerealiseerd resultaat	12.966	12.549	12.256	293

3.6.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.877	6.286	6.273	13
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.943	7.116	6.241	875
Totaal	13.819	13.402	12.514	888

3.6.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	13	V
Diverse kleine verschillen.	0	0
Diverse kleine verschillen.	13	V
1.2 Openbare orde en veiligheid	875	V
De toekenning voor onderzoek naar niet-gesprongen explosieven WO2 is aan de projectontwikkelaar verstrekt. Omdat feitelijk geen explosieven zijn gevonden, is de vergoeding veel lager dan mogelijk	596	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
zou zijn geweest. De kosten worden onttrokken aan de reserve Niet gesprongen explosieven WO2, waarvan het restant kan vrijvallen.		
De landelijke regeling, in het kader van niet gesprongen explosieven WO2, is inmiddels gewijzigd en voorziet niet langer in vergoedingen voor ontwikkelaars. Daarmee zijn er geen toekomstige uitgaven meer waarvoor de reserve nog noodzakelijk is. Nu de laatste kosten ten laste van de reserve zijn gebracht, resteert een bedrag dat geen bestedingsdoel meer heeft binnen de kaders van de regeling. In de jaarrekening wordt daarom voorgesteld het resterende saldo van de reserve Niet Gesprongen Explosieven WO2 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.	86	V
Dierenvervoer en -opvang: De structurele uitwerking van maatregelen op het gebied van dierenwelzijn is door capaciteitsproblemen vertraagd waardoor niet alle uitvoeringsbudgetten besteed zijn.	53	V
Jeugd en Veiligheid: Op High Impact Crime is meer met inzet eigen medewerkers uitgevoerd, in plaats van met externen. Binnen persoonsgerichte aanpak hoefde het zogenaamde doorbraakbudget minder aangesproken te worden. Deze incidentele uitgaven zijn moeilijk te ramen.	119	V
Diverse kleine verschillen.	21	V

3.6.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Gemeenten met mogelijke aanwezigheid van niet gesprongen explosieven (NGE) konden jarenlang gebruikmaken van een landelijke regeling waarmee een deel van de onderzoekskosten werd vergoed via het Gemeentefonds. Onder deze oude regeling konden niet alleen gemeentelijke kosten worden gedekt maar ook kosten die door private ontwikkelaars werden gemaakt. Om deze verplichtingen ordentelijk te kunnen afwikkelen, is destijds de reserve Niet Gesprongen Explosieven WO2 gevormd. De gemeente heeft uit deze reserve nu de laatste vergoeding verstrekt voor een afgerond NGE onderzoek, conform de destijds geldende landelijke verdeelsleutel. De landelijke regeling is inmiddels gewijzigd en voorziet niet langer in vergoedingen voor ontwikkelaars. Daarmee zijn er geen toekomstige uitgaven meer waarvoor de reserve nog noodzakelijk is. Nu de laatste kosten ten laste van de reserve zijn gebracht, resteert een bedrag dat geen bestedingsdoel meer heeft binnen de kaders van de regeling. In de jaarrekening 2025 wordt daarom voorgesteld het resterende saldo van de reserve Niet gesprongen explosieven WO2 vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene reserve.	596	N
Totaal	596	N

3.7 Bestuur en organisatie

Ambitie

Regio en partnerschappen

Ontwikkelingen in Gouda zijn van belang voor de omliggende gemeenten in de regio en andersom. Veel van de opgaven waar de gemeente voor staat, kunnen alleen op regionaal niveau worden opgelost. Voor die opgaven is ook samenwerking met inwoners nodig.

De intensieve samenwerking in de regio Midden-Holland wordt voortgezet. Wederkerigheid is daarbij belangrijk. Huidige samenwerkingsverbanden zijn onder andere samenwerking in de regio Midden-Holland, samenwerking met verschillende steden als Alphen en Woerden, en in verbanden als de G40 en VNG en gemeenschappelijke regelingen.

Met de wijziging in de wet Gemeenschappelijke Regelingen bezien we hoe we invulling kunnen geven aan de versterking van de controlerende en kader stellende rol van de gemeenteraad in deze regelingen.

Wat is bereikt?

1) Samenwerking

De samenwerking tussen college en raad is in deze bestuursperiode op verschillende punten versterkt. Er is geïnvesteerd in een open bestuurlijke relatie, in heldere informatievoorziening en in het gesprek over rollen en verantwoordelijkheden. Ook is vaker gewerkt met startnotities, waardoor de raad eerder in positie kwam om kaders mee te geven aan beleidsontwikkeling. Daarnaast zijn stappen gezet om de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken, onder meer bij Grip op goudse projecten en gemeenschappelijke regelingen.

2) Gemeenschappelijke regelingen

In 2025 heeft Gouda alle negen noodzakelijke wijzigingen in gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd. Daarmee zijn de regelingen aangepast aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Ook is de Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland per 1 januari 2025 als zelfstandige organisatie gestart. Daarnaast is de Nota Verbonden Partijen vastgesteld, waarmee de basis voor sturing, monitoring en verantwoording is versterkt.

3) Regio en partnerschappen

Gouda heeft in 2025 steviger positie ingenomen in regionale samenwerking en partnerschappen. Er is gewerkt aan de doorontwikkeling van de Regio Midden-Holland, met voorbereiding van een eigenstandig regiobureau, een nieuwe governancestructuur en een strategische agenda met meer focus op gezamenlijke programmalijnen. Ook is de positie van Gouda in het Groene Hart versterkt via de samenwerking met Alphen en Woerden en de deelname aan het Bestuurlijk Platform Groene Hart.

4) Ruimte voor burgerinitiatieven

In 2025 is het nieuwe participatiebeleid voor Gouda vastgesteld. De Denkwijzer participatiebeleid *Gouda werkt samen, met én voor de stad* en de Participatieverordening Gouda 2026 geven richting aan hoe de gemeente samen met inwoners en initiatiefnemers wil werken. Daarmee beschikt Gouda over een duidelijker kader met heldere rollen, spelregels en verwachtingen. Ook voldoet de gemeente hiermee aan de wettelijke verplichting om participatiebeleid vast te leggen.